

DYRKNINGSVEJLEDNING

Skoveng og vildtager

Skoveng og vildtager er sammensat af arterne havre, boghvede, kommen, rød- og hvidkløver, kællingetand, lucerne, serradel, cikorie, almindelig rajgræs, engrapgræs, timote og rødsvingel.

ANVENDELSE

Skoveng og vildtager giver vildtet føde fra foråret og hen over efterår og vinter. Skoveng til er en meget bredt sammensat blanding, der især egner sig til såning i skoven. Arterne i blandingen er udvalgt til at kunne klare de ofte næringsfattige og sure jordbundsforhold, der er i skoven - især i rydninger efter mange års trævækst. Det er en fordel at tilføre jorden kalk og kalium ved etableringen af skoveng-blandingen. Indholdet af græs og bælglplanter kan gøre det muligt at videreføre vildtageren som en kløvergræsblanding, når de øvrige arter ikke længere er produktive.

Blandingen kan bruges i skov – enten eksisterende vildtagre eller nyanlagte i forbindelse med rydning. Kan ikke indgå i biotoplan.

DE ENKELTE ARTER I BLANDINGEN

Havre har en hurtig forårsvækst og er velegnet til dække og føde. Blade og kærne søges villigt af vildtet. Havre er nøjsom og konkurrerer godt mod græsukrudt.

Boghvede er hurtigvoksende og giver god dækning og masser af frøfoder. Overdådig blomstring med høj nektarproduktion, som tiltrækker masser af insekter. Interessant for alle hønsefugle og delikat for hjortevildt. Må ikke sås før jordtemperaturen er mindst 10 °C.

Kommen er toårig, den har pælerod og indeholder æteriske olier, som vildtet ynder. I blanding af kommen øger mineralindholdet i vildtageren.

Cikorie er flerårig og danner det første år en roset med store salat/mælkebøttelignende blade. 2. år og frem danner planten desuden blomsterrige stængler. Fremragende habitatsplante som giver et godt dække til hønsefugle. Kan trives på tør jord. Undgå våd jordbund.

Almindelig rajgræs er en hurtigt etablerende græsart. Højt sukkerindhold i bladene og høj fordøjelighed. Producerer meget grøntføde og ædes gerne af hjortevildt og hare.

Timote er et tueformet græs, som er særdeles vinterfast og meget velegnet til fugtig jord. Timote har en lang forårsvækst. Timote sikrer blandingens varighed uden at være aggressiv overfor de øvrige græsser. Frøstænglerne holder sig stående til det sene efterår.

Rødsvingel m. lange udløbere er et flerårigt græs med tidlig forårsvækst, som er robust og bredt tilpasset. Med sine stærke udløbere er den i stand til hurtigt at udfylde

bare pletter grønsværen.

Engrapgræs er en tidlig starter om foråret. Den er slidstærk og varig og god til at udfylde huller i grønsværen.

Hvidkløver, rødkløver, lucerne, serradel og kællingetand er et- og flerårige bælglplanter, der giver bunddække og proteinrige blade. Meget attraktiv for hjortevildt og hare. De kvælstoffikserende arter forsyner vildtageren med kvælstof.

SÅBED

Det er af afgørende betydning for opnåelse af et godt resultat med frøblanding at såbedstilberedningen udføres med stor omhu. I almindelighed må det anbefales at foretage en god pløjning med efterfølgende jordpakning. Selve opharvningen kan herefter indskrænkes til det mindst mulige for at undgå tab af fugtighed i såbedet.

Hvis arealet er befængt med rodudkrudt som f.eks. kvik og tidsler kan det være hensigtsmæssigt at fortage en sprøjtning med Roundup efterfulgt af jordbearbejdning tidligt forår. Er der meget ukrudt, kan en Roundup sprøjtning lige inden såning blive aktuel.

UDSÆD

Den vejledende udsædsmængde for Skoveng er 35 kg/ha. Det færdige resultat vil altid blive bedre ved for lav udsædsmængde end ved for høj. Ved stor plantetæthed får den enkelte plante ikke lov til at udvikle sig optimalt pga. den konkurrence om vand, plads og næring, der er fra naboplanterne. Får planterne for meget plads, kan ukrudtstrykket udkonkurrere dem.

Vi ønsker en åben afgrøde af hensyn til insekter og fødesøgningsmuligheder for fugle og harer.

SÅNING OG SÅTIDSPUNKT

Skoveng skal sås når jordtemperaturen er så høj, at den pågældende afgrøde spirer optimalt. De fleste frø, som anvendes til vildtagre, spirer bedst ved jordtemperaturer på 8-10 °C og derover. Det tjener derfor ikke noget formål at så frø i det tidlige forår, hvorefter det først spirer efter 3-4 uger, når jordtemperaturen bliver høj. Inden da vil ukrudtsarter have overtaget såbedet, og vildtafgrøden vil ikke kunne klare konkurrencen.

Man skal helst så 2-3 uger senere end markafgrøder almindeligvis sås. Det vil normalt være fra sidste halvdel af maj måned og frem til juli. Derved udsættes modningstidspunktet også, og vildtagrene kan supplere optimalt i det øjeblik de omliggende marker bliver høstet, og føden/dækningen dermed forsvinder.

Ved større vildtagre kan det klart anbefales at anvende såmaskine, som kan placere frøene i 2-4 cm's dybde. Efter såningen tromles for at sikre optimal fremspiring. Er det meget små vildtagre der skal etableres, kan udsæden spredes med hånden. Det vil da være en fordel at opblende udsæden med noget fasanfoder, tørret sand bøgsmuld eller lignende for at lette udsåningen. Efterfølgende harves frøene ned i et par cm's dybde og der sluttet med en tromling.

GØDSKNING

For at få det optimale udbytte af vildtagrene skal gødningsforholdene være i orden. Det kan være en god ide at bruge fast husdyrgødning eller gylle til vildtagre, idet disse gødninger foruden de vigtige næringsstoffer kvælstof (N), kalium (K) og fosfor (P) også indeholder mange andre mineraler, f.eks. mangan, kobber og magnesium. Samtidig forbedres jordens struktur. På de fleste jorder, som benyttes til landbrug, vil 300 kg pr. ha af almindelig handelsgødning, f.eks. NPK 14-3- 15 eller 16-4-12 være passende. På sur jord med lavt reaktionstal (tag evt. jordbundsanalyser) er det nødvendigt med

tilførsel af kalk.

Rå, næringsfattig jord, som ikke tidligere har været dyrket, skal først i gang. Det kan gøres ved at tilføre 7-8 tons kalk pr. ha., samt grundgødning med fosfor og kalium afhængig af resultaterne af jordbundsanalyse. Når jorden først har fået grundgødning, kan man nøjes med hvert år at give afgrøderne vedligeholdelsesgødning i form af husdyr- eller handelsgødning.

Vær opmærksom på restriktioner på anvendelse af gødning på f.eks. brakarealer og i områder omfattet af Naturbeskyttelsesloven §3. Vær også opmærksom på, at der på landbrugsjord er normer for anvendelsen af kvælstof

UKRUDT

Brug af herbicider, insekticider, fungicider mv. bør undgås af hensyn til produktionen af larver og insekter, da disse er vigtige for hønsefuglenes kyllinger. Der er dog undtagelser. Hvis vildtageren er særligt befængt med f.eks. kvik eller tidsler vil det være vanskeligt at etablere vildtafgrøder. Det kan derfor være nødvendigt at anvende midlet Roundup inden etablering.